

ارواحنا

یاد امام عصر

در عید غدیر

مولا

علاء

میرزا محمد باقر

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

یاد امام عصر ارواحنا فداه

در عید غدیر خم

یاد امام عصر ارواحنا فداه
در عید غدیر خم

محمدرضا رحیمیان

ناشر: نشر وثوق

قطع و صفحه: جیبی / ۶۴

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: عید غدیر ۱۴۲۶

شمارگان: ۴۰۰۰

قیمت: ۲۰۰ تومان

شابک: ۸-۸۷-۷۲۵۰-۹۶۴

قم - خیابان صفائییه - کوی ممتاز - فرعی اول
سمت راست (بن بست لسانی) - پلاک ۲۳
تلفن: ۰۹۱۲۲۵۲۲۳۷۷ - ۷۷۳۵۷۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَلِيٌّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَلِيٌّ

عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خَيْرُ لِكْرَانِ كَلِمَتُهُ مَوْفِقِيْنِ

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار .....
۱۲	ضرورت شناخت غدیر .....
۱۸	شناخت واقعی صاحب غدیر تنها در دوران ظهور میسر است .....
۲۰	فرازی از خطبه غدیر .....
۲۴	معرفی امام عصر عجل الله تعالی فرجه در صحرای غدیر .....
۳۰	حضرت بقیة الله عجل الله تعالی فرجه تنها وارث غدیر .....
۳۴	اعمال و سنت‌های حسنة روز عید غدیر .....
۴۱	دعای روز عید غدیر .....
۴۷	دعا برای تعجیل فرج در روز غدیر .....
۵۱	طلب یاری امام عصر ارواحنا فداه در روز غدیر .....
۵۴	چرا آخرین وارث غدیر همچنان در غیبت به سر می‌برند؟ .....
۶۱	تجدید حزن و اندوه آل محمد <small>علیهم السلام</small> در روز عید .....

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

حمد و سپاس مخصوص خداوندی است که در روز جاودانه غدیر، دین و نعمت خود را با ولایت امیر مؤمنان بر جهانیان کامل نموده و به اتمام رسانید و درود و سلام بی‌کران بر پیام‌آور غدیر، پیامبر بزرگوار اسلام ﷺ و بر پرچمدار و صاحب غدیر، اول مظلوم عالم حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام و بر وارثان غدیر ائمه هدی علیهم السلام به ویژه آخرین وارث و تنها یادگار غدیر، مولای انس و جان، حضرت بقیة الله الأعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف

اکنون پس از گذشت چهارده قرن از جریان تاریخی و جاودانه غدیر خم هنوز طنین دلنشین پیامبر بزرگوار

اسلام ﷺ در صحرای غدیر به گوش جان می‌رسد که برگزیدگان خداوند را معرفی نموده و راه نجات را پیش روی جهانیان قرار می‌دهد و با توصیه‌ها و نصیحت‌های پدرانه خود مردم را از گمراهی و ضلالت - که سرپیچی نمودن از اهل بیت آن بزرگوار است - برحذر می‌دارد.

آن پیامبر رحمت برای مردم آخر الزمان نیز که در سردرگمی و تحیر فرو رفته و ارزش‌های انسانی را وا گذاشته و در گرداب بلایا و سختی‌ها غوطه‌ورند، دستوراتی ارائه می‌دهد که:

ای گروه مردم؛ آخرین امامان از ما، مهدی قائم است؛ او هدایت‌کننده شما است؛ او صاحب تمام علوم است؛ او حجّت باقی خداوند است و بعد از او حجّتی نیست و حقّ و حقیقتی نیست مگر با او، و نور و هدایتی جز او نمی‌باشد».

بنابراین تنها با تمسک به ولایت و امامت آن امام رؤف و مهربان است که می‌توانیم از گرفتاری‌ها و سختی‌های یافته و در نور و روشنایی وارد شویم؛ چرا که تنها آن بزرگوار واسطه بین خالق و مخلوق، و سبب اتصال آسمانیان و زمینیان است و تنها در صورتی راه هدایت و نجات را می‌یابیم که

دنباله رو او بوده و او را بر خود امام و راهنما قرار دهیم .

ولی شیطان‌ها و شیطان‌صفتان ، مانع رسیدن این طنین دلنوازند تا جامعه بشریت را همچنان در ظلمت و گمراهی فرو برده و خود، جان و مال و ... مردم را به یغما برند .

در چنین شرایطی بر ماست که تأمل و اندیشه نموده و موانع رسیدن این نوای هدایتگر پیامبر رحمت را برداشته و به دستورات آن بزرگوار در مورد جانشینان خداوند در روی زمین ، گوش فرا دهیم و به دنبال تنها و آخرین گزینه نجات باشیم که در وجود مبارک آخرین یادگار اهل بیت پیامبر رحمت علیهم السلام ، حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه خلاصه می شود .

خداوند متعال در قرآن کریم می فرماید :

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا أَلَّا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ﴾^۱

به راستی خداوند (با آن همه مهربانی نسبت به آفریدگان) حال و سرنوشت هیچ قومی را تغییر نمی دهد تا زمانی که خود آن قوم حالشان را تغییر دهند و هر گاه خدا اراده کند که قومی را به

بدی اعمالشان عقاب کند هیچ راه دفاعی نداشته و هیچ کس را
جز خداوند یاری آنکه آن بلا را بگرداند نیست.

بنابر این آیه شریفه، انسان‌ها با تغییر و تحوّل در رفتار و
کردار خود می‌توانند سرنوشت خود را دگرگون ساخته و به
سعادت یا شقاوت برسند؛ آنها هم می‌توانند به همین ترتیب
دوران تاریک و پراز فراز و نشیب و گرفتاری غیبت را - که
خود به سبب اعمال و کردارشان باعث استمرار آن شده‌اند -
همچنان ادامه دهند و هم می‌توانند سبب فرارسیدن دوران
باشکوه ظهور شده و از این گرفتاری‌ها و سختی‌های
یابند و خواست و تلاش آنان، نقش عمده‌ای در ایجاد دولت
کریمه و ارثان غدیر دارد.

هدف از این نوشتار، آن است که عید غدیر دوران غیبت را
با ذکر و یاد آخرین هدایتگر و رهنمای بشریت، امام عصر
ارواحنا فداه برپا نموده و مختصری از وظایف خود در این روز
جاودانه را نسبت به مولایمان ادا نماییم و اعمال این روز
مبارک را به نیت تعجیل در فرج آن یار سفر کرده انجام دهیم و در
این روز با عظمت از خداوند مهربان بخواهیم که ما را با ظهور

و فرج آخرین حجّتش، از این بلای بزرگ و مصیبت گران - که غیبت امام عصر ارواحنا فداه است - نجات دهد و این شاء الله، این عید غدیر را آخرین عید غدیر دوران غیبت قرار داده و روزگار سرور و شادمانی حقیقی یعنی دولت کریمه وارثان غدیر - که اهل آسمان و زمین، پرندگان، حیوانات وحشی و ماهیان دریا و حتی مردگان نیز خوشحال می شوند - برساند که کسی را جز او یارای برگرداندن این بلای بزرگ و دوران تیره غیبت نیست.

قم؛ حرم کریمه اهل بیت علیهم السلام؛

حضرت فاطمه معصومه علیها السلام

عید غدیر ۱۴۲۶ هجری

ضرورت شناخت غدیر

سخن از غدیر، سخن از اصل دین و کلام پیرامون غدیر، کلام دربارهٔ اساس همهٔ ادیان است.

ارزش کردار با شناخت ولایت که در روز غدیر اعلام شد، سنجیده می‌شود و با شناخت هر چه بیشتر صاحب غدیر است که اعمال از گاهی به گوهی تبدیل می‌شود.

تمام رشدها، کمالها و خوبیها از چشمه‌سار غدیر جاریست و به آن نیز باز می‌گردد، و در اثر پیروی از صاحب غدیر است است که انسان به تمام کمالها و خیرات نائل شده و سعادت دنیا و آخرت را دارا می‌شود.

در روز غدیر، خداوند تیر یأس و ناامیدی را بر قلب کافران و منافقان نشاند و نقشه‌های آنان را در براندازی دین خداوند بر باد داد؛ آنجا که فرمود:

در این روز - روز غدیر - کافران مأیوس و ناامید شدند.^۱

اگر غدیر نبود، دین و آیینی نبود و نفی غدیر مساوی با نفی اساس دین، بلکه انکار تمام ادیان الهی است؛ چرا که نتیجهٔ

۱. سورهٔ مائده، آیهٔ ۳.

تمام ادیان الهی در غدیر به تکامل می‌رسد.

دین اسلام با غدیر کامل شد و به عنوان آیین جاودان معرفی گردید. در حالی که آخرین و کامل‌ترین دین خداوند است. پس تکمیل برترین دینها در غدیر واقع شد و او برستیغ ادیان الهی می‌درخشد.

با شناخت ولایت صاحب غدیر است که پیامبران بر مسند رسالت تکیه کرده و اولیای خدا بر بساط قرب او ضیافت می‌شوند؛ و پیامبران اولوا العزم در سایه سار آهنگ نصرت و یاری آخرین یادگار غدیر، حضرت بقیة الله الأعظم ارواحنا فداه به افتخار رتبه برتر نائل شدند.

در روایتی از امام صادق علیه السلام چنین نقل شده است:

خداوند عزّوجلّ هیچ پیامبری را مبعوث نکرد مگر آن که این روز را عید گرفت و مقام آن را به وی شناساند.^۱

بنابراین، غدیر برای مقطع خاصی از زمان واقع نشده است و صرف یک جریان تاریخی نمی‌باشد؛ بلکه پیشینه آن به تاریخ بعثت حضرت آدم علیه السلام باز می‌گردد.

انسان با شناخت غدیر به آنجا می‌رسد که با فرشتگان خداوند همدم شده و به آنان دست می‌دهد و لیاقت ارتباط با آن مقرّبان را پیدا می‌کند، و این معرفت عالی و بلندمرتبه با شناخت غدیر میسر می‌شود.

امام هشتم حضرت علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحية والثناء می‌فرمایند:

والله ؛ لو عرف الناس فضل هذا اليوم بحقيقته ، لصافحتهم
الملائكة في كل يوم عشر مرّات .^۱

به خدا سوگند؛ اگر مردم عظمت و ارزش حقیقی این روز - روز غدیر - را دریابند، فرشتگان روزی ده مرتبه با آنها مصافحه می‌کنند.

بنابراین شناخت حقیقی روز غدیر، معرفت حقیقی صاحب غدیر حضرت امیرالمؤمنین عليه السلام را به دنبال دارد و هر چه این معرفت زیاد شود، ارزش و رتبه انسان نیز به همان اندازه بالاتر می‌رود و به عبارت دیگر: ملاک ارزش و سنجش تمام اشیاء و موجودات، در شناخت غدیر و صاحب آن

۱. مصباح المتعجّد: ۷۳۷، تهذیب الأحكام: ۲۵/۶.

خلاصه می شود؛ و با پذیرش ولایت صاحب غدیر، راهی به سوی حضرت حق باز خواهد شد و در اثر عدم پذیرش آن، انسان همچون شیطان از درگاه الهی رانده شده و در مسیر او قرار می گیرد.

با معرفت و پذیرش ولایت صاحب غدیر است که آسمانیان و زمینیان بر همدیگر پیشی گرفته و دارای امتیازات ویژه ای شدند.

حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام در روایتی طولانی در فضیلت روز غدیر چنین فرمودند:

خداوند در روز غدیر، ولایت (حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام) را بر اهل آسمان های هفتگانه عرضه داشت، و آسمان هفتم بر آسمان های دیگر در پذیرش ولایت سبقت گرفت، پس خداوند عرش را به آن زینت قرار داد.

سپس اهل آسمان چهارم در این امر سبقت گرفتند، لذا خداوند بیت المعمور را به آن زینت داد.

سپس اهل آسمان دنیا سبقت گرفتند، خداوند ستارگان را زینت آن قرار داد.

سپس خداوند ولایت را بر زمینها عرضه داشت و در

نتیجه زمین مکه (از سایر زمینها) سبقت گرفت، خداوند کعبه را به آن زینت داد.

سپس زمین مدینه جلو افتاد و خداوند آن را با پیامبر اکرم محمد مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زینت داد.

سپس زمین کوفه پیشی گرفت و خداوند آن را با امیر المؤمنین عَلِيٍّ زینت داد.

پس خداوند ولایت را بر کوهها عرضه داشت، اولین کوههایی که اقرار به ولایت نمود سه کوه عقیق، فیروزه و یاقوت بود که در نتیجه به عنوان کوههای (ممتاز) آن زمینها انتخاب شده و دارای بافضیلتترین جواهرات شدند.

سپس (بعد از این سه کوه) کوههای دیگر (در پذیرش ولایت) پیشی گرفتند و در نتیجه معدنهای طلا و نقره شدند و آنهایی که اقرار به ولایت نکرده و آن را نپذیرفتند بدون رویدنی شدند.

و در این روز، خداوند (ولایت را) بر آنها عرضه نمود؛ آنهایی که پذیرفتند آبی گوارا و خوشمزه شدند و آنهایی که سرباز زده و منکر شدند آبی تلخ و شور شدند.

و در این روز، خداوند (ولایت را) بر نباتات و گیاهان

عرضه نمود؛ آنهایی که پذیرفتند شیرین و پاکیزه گشتند و آنهایی که انکار کردند، تلخ شدند.

سپس در این روز (خداوند، ولایت را) بر پرندگان عرضه نمود؛ آنهایی که آن را قبول کردند دارای آوازی فصیح و نیکو شدند و منکران ولایت، گنگ و لال شدند (تا آخر روایت...)^۱.

آن حضرت در روایت دیگری پیرامون غدیر می فرمایند:

... آن (روز غدیر) روزی است که ابراهیم خلیل از آتش نجات یافت و به شکرانه، آن روز را روزه گرفت؛ و آن روزی است که خداوند با نصب کردن پیامبر، حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام را به عنوان امام، دین خود را کامل کرد.

... در روز غدیر خداوند ولایت (حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام) را بر ساکنان آسمانهای هفتگانه عرضه نمود و ساکنان آسمان هفتم در این امر پیشی گرفتند، لذا عرش را زینت آنها قرار داد.

... و مثل مؤمنان در پذیرفتن ولایت امیر مؤمنان علیه السلام

در روز غدیر خم شبیه سجده کردن فرشتگان بر آدم است و مثل کسی که از قبول کردن ولایت امیر مؤمنان در روز غدیر خودداری کند، همانند ابلیس است (که سجده بر حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ را نپذیرفت و از درگاه خداوند رانده و مطرود گردید)...^۱

شناخت واقعی صاحب غدیر

تنها در دوران شکوهمند ظهور میسر است

شناخت واقعی صاحب غدیر و شاه ولایت، حضرت امیر المؤمنین علی علیه الصلاة والسلام در سطح بسیار عالی، تنها در دوران ظهور شکوهمند آخرین وارث و یادگار غدیر، حضرت بقیة الله الأعظم ارواحنا فداء و در دولت کریمه آن بزرگوار تحقق پیدا خواهد کرد.

در آن روزگار باشکوه که هیچ بیعت شکن و منافقی وجود نخواهد داشت، و عقلهای تمامی مردم - به دست مبارک امام عصر ارواحنا فداء - تکامل یافته و انسانها آمادگی پذیرش معارف و فضائل اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَامُ را به نحو کامل خواهند داشت.

در روزگاری که علوم و معارف اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام در سطح گسترده‌ای بر سعادت‌مندان آن عصر درخشان عرضه شده و مقامات عالیة آن بزرگواران به عرصه ظهور خواهد رسید و سراسر گیتی را روشن خواهد ساخت.

در روزگاری که فقط خدا بر عالم و عالمیان با دست یداللهی خود - یعنی حضرت مهدی ارواحنا فداء - حکومت خواهد نمود.

در چنین روزگاری است که انسان به آرزوی ذاتی و باطنی خود، معرفت خدا و جانشینان او - که هدف از آفرینش است - نائل خواهد شد.

اگر خواستار معرفت عالی و حقیقی شاه ولایت، اوّل مظلوم عالم حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام بوده و خواهان درک ولایت عظیمه آن بزرگوار در مراتب بسیار عالی هستید، ظهور باشکوه مظلوم‌ترین فرد عالم، آخرین وارث و یادگار روز جاودانه غدیر، امام عصر ارواحنا فداء را از خداوند بخواهید، که هدف و آرمان تمامی پیامبران و اولیای الهی در وجود نازنین آن حضرت خلاصه شده و تمام موارد مواریث اولیای الهی در دولت کریمه و شکوه‌مند آن عزیز ظاهر خواهد شد.

فرازی از خطبه غدیر

در اینجا ترجمه گزیده‌ای از خطبه غدیر را بیان می‌کنیم:

حمد و سپاس خدایی را که در یگانگی خود بلندمرتبه و در تنهایی و فرد بودن خود نزدیک است. در قدرت و سلطه خود باجلالت و در ارکان خود عظیم است. علم او به همه چیز احاطه دارد در حالی که در جای خود است، و همه مخلوقات را با قدرت و برهان خود تحت سیطره دارد.

... و شهادت می‌دهم که اوست خدایی که همه چیز در مقابل عظمت او تواضع کرده و همه چیز در مقابل عزت او ذلیل شده و همه چیز در برابر قدرت او سر تسلیم فرود آورده و همه چیز در برابر هیبت او خاضع شده است.

... و اقرار می‌کنم برای خداوند بر نفس خود به عنوان بندگی او، و شهادت می‌دهم برای او به پروردگاری، و آنچه به من وحی نموده ادا می‌نمایم از ترس آنکه مبادا اگر انجام ندهم عذابی از او بر من فرود آید که هیچکس نتواند آن را دفع کند هر چند که حيلة عظیمی بکار بندد و دوستی او خالص باشد. نیست خدایی جز او؛ زیرا خداوند به من اعلام فرموده که اگر آنچه در حق علی بر

من نازل نموده ابلاغ نکنم رسالت او را نرسانده‌ام، و برای من حفظ از شرّ مردم را ضمانت نموده است و خدا کفایت‌کننده و کریم است.

... جبرئیل سه مرتبه بر من نازل شد و از طرف خداوند سلام پروردگرم - که او سلام است - مرا مأمور کرد که در این محلّ اجتماع بپا خیزم و بر هر سفید و سیاهی اعلام کنم که: علی بن ابی طالب برادر من و وصی و جانشین من بر امّت و امام بعد از من است. نسبت او به من، همانند نسبت هارون به موسی است جز اینکه پیامبری بعد از من نیست و او صاحب اختیار شما بعد از خدا و رسولش است.

... ای مردم؛ این مطلب را درباره او بدانید و بفهمید، و بدانید که خداوند او را برای شما صاحب اختیار و امامی قرار داده که اطاعتش را واجب نموده است بر مهاجرین و انصار و بر تابعین آنان به نیکی، و بر روستایی و شهری، و بر عجمی و عربی، و بر آزاد و بنده، و بر بزرگ و کوچک، و بر سفید و سیاه، بر هر موجودی حکم او اجرا شونده و کلام او مورد عمل و امر او نافذ است.

هر کس با او مخالفت کند ملعون است، و هر کس تابع او

باشد و او را تصدیق نماید مورد رحمت الهی است.
خداوند او را و هر کس را که از او بشنود و او را اطاعت
کند آمرزیده است.

ای مردم؛ این آخرین باری است که در چنین اجتماعی
بپا می‌ایستم، پس بشنوید و اطاعت کنید و در مقال امر
خداوند پروردگارتان سر تسلیم فرود آورید؛ چرا که
خداوند عزّ و جلّ صاحب اختیار شما و معبود شما است،
و بعد از خداوند رسولش و پیامبرش که شما را مخاطب
قرار داده و بعد از من علی صاحب اختیار شما و امام شما
به امر خداوند است و بعد از او امامت در نسل من از
فرزندان اوست تا روزی که خدا و رسولش را ملاقات
خواهید کرد.

حلالی نیست مگر آنچه خدا و رسولش و آنان
(امامان عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) حلال کرده باشند و حرامی نیست مگر آنچه
خدا و رسولش و آنان (امامان عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) بر شما حرام کرده
باشند. خداوند عزّ و جلّ حلال و حرام را به من شناسانده
است و آنچه پروردگارم از کتابش و حلال و حرامش به من
آموخته به او سپرده‌ام.

ای مردم؛ علی را (بر دیگران) فضیلت دهید. هیچ علمی

نیست مگر آنکه خداوند آن را در من جمع کرده است و هر علمی را که آموخته‌ام در «امام المتقین» جمع نموده‌ام، و هیچ علمی نیست مگر آن که آن را به علی آموخته‌ام.

اوست «امام مبین» که خداوند در سوره «یس» ذکر کرده است: «وَ كُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ»؛ «و هر چیزی را در امام مبین جمع کردیم».

... او (علی) اول کسی است که به خدا و رسولش ایمان آورد و هیچ کس در ایمان به من بر او سبقت نگرفت. اوست که با جان خود در راه رسول خدا فداکاری کرد. اوست که با پیامبر خدا بود در حالی که هیچکس از مردان همراه او خدا را عبادت نمی‌کرد. اولین مردم در نماز گزاردن، و اول کسی است که با من خدا را عبادت کرد. از طرف خداوند به او امر کردم تا در خوابگاه من بخوابد، او هم در حالی که جانش را فدای من کرده بود در جای من خوابید.

... هر کس در این مطالب شک کند مانند کفر جاهلیت اول کافر شده است و هر کسی در چیزی از گفتار من شک کند در همه آنچه بر من نازل شده شک کرده است، و هر

کس در یکی از امامان شک کند در همه آنان شک کرده است و شک‌کننده درباره ما در آتش است.

... ای مردم؛ خداوند علی بن ابی طالب را بر همه مردم فضیلت داده است. او افضل مردم بعد از من از مرد و زن است تا مادامی که خداوند روزی را نازل می‌کند و خلق باقی هستند.

ملعون است ملعون است، مورد غضب است، مورد غضب است کسی که این گفتار مرا رد کند و با آن موافق نباشد. بدانید که جبرئیل از جانب خداوند این خبر را برای من آورده است و می‌گوید: هر کس با علی دشمنی کند و ولایت او را نپذیرد لعنت و غضب من بر او باد.

... ای مردم؛ قرآن را تدبیر نمایید و آیات آن را بفهمید و در محکمت آن نظر کنید و به دنبال متشابه آن نروید. به خدا قسم؛ باطن آن را برای شما بیان نمی‌کند و تفسیرش را برایتان روشن نمی‌کند مگر این شخصی که من دست او را می‌گیرم و او را به سوی خود بالا می‌برم و بازوی او را می‌گیرم و با دو دستم او را بلند می‌کنم و به شما می‌فهمانم که: هر کس من صاحب اختیار اویم، این علی صاحب اختیار او است، و او علی بن ابی طالب برادر

و جانشین من است ، و ولایت او از جانب خداوند عزّ و جلّ است که بر من نازل کرده است .

ای مردم ؛ علی و پاکان از فرزندانم از نسل او ثقل اصغرند و قرآن ثقل اکبر است . هر یک از این دو از دیگری خبر می‌دهد و با آن موافق است . آنها از یکدیگر جدا نمی‌شوند تا بر سر حوض کوثر بر من وارد شوند . بدانید که آنان امین‌های خداوند بین مردم و حاکمان او در زمین هستند .

... ای مردم ؛ نور از جانب خداوند عزّ و جلّ در من نهاده شده و سپس در علیّ بن ابی طالب و بعد در نسل او تا مهدی قائم که حقّ خداوند و هر حقّی که برای ما باشد (و حقّ هر مؤمنی را) می‌گیرد ؛ چرا که خداوند عزّ و جلّ ما را بر کوتاهی‌کنندگان و بر معاندان و مخالفان و خائنان و گناهکاران و ظالمان و غاصبان از همه عالمیان حجت قرار داده است .

ای مردم ؛ بعد از من امامانی خواهند بود که به آتش دعوت می‌کنند و روز قیامت کمک نمی‌شوند . ای مردم ؛ خداوند و من از آنان بیزار هستیم . ای مردم ؛ آنان و یارانشان و تابعینشان و پیروانشان در پائین‌ترین درجه

آتش اند و چه بد است جای متکبران .
 ... بدانید که بالاترین و مهم‌ترین امر به معروف و نهی از منکر آن است که سخن مرا (در مورد جانشینی حضرت امیر المؤمنین و امامان معصوم علیهم‌السلام) بفهمید و به کسی که حاضر نیست برسانید و او را (از طرف من) به پذیرش آن امر کنید و از مخالفت آن نهی نمایید؛ چرا که آن، دستوری از جانب خداوند متعال و از نزد من است.^۱

معرفی امام عصر عجل الله تعالی فرجه در صحرای غدیر

یکی از موضوعات مهمی که پیامبر بزرگوار اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در روز غدیر - ضمن خطبه شریف غدیر - بیان فرمودند؛ مسأله مهدویت و معرفی آخرین وارث غدیر، حضرت بقیة الله الأعظم عجل الله تعالی فرجه می‌باشد، که این مطلب در دو جای خطبه شریف غدیر ذکر شده است.

مضامین عالی و باعظمتی که پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در خطبه

۱. اسرار غدیر: صص ۱۴۰-۱۶۷، الإحتجاج: ۶۴/۱، بحار الأنوار: ۲۱۳/۳۷.

الیقین: ۳۵۶، روضة الواعظین: ۹۶/۱، العدد القویة: ۱۷۸.

غدیر دربارۀ امام عصر ارواحنا فداه بیان فرموده‌اند ، نشانگر مقام والای آن حضرت و بیانگر اهمیّت و ویژگی این موضوع مهمّ است که غدیریان و پیروان آن بزرگوار باید توجّه ویژه‌ای به آن داشته باشند ، و بیشتر به ذکر و یاد امام زمانِ عصر خویش باشند .

آن حضرت ، پیرامون حضرت مهدی ارواحنا فداه چنین فرمودند :

... أَلَا إِنَّ خَاتَمَ الْأُمَمَةِ مِنَّا الْقَائِمُ الْمَهْدِي .

أَلَا إِنَّهُ الظَّاهِرُ عَلَى الدِّينِ .

أَلَا إِنَّهُ الْمُنْتَقِمُ مِنَ الظَّالِمِينَ .

أَلَا إِنَّهُ فَاتِحُ الْحِصُونِ وَهَادِمُهَا .

أَلَا إِنَّهُ غَالِبُ كُلِّ قَبِيلَةٍ مِنْ أَهْلِ الشَّرْكِ [وهاديها] .

أَلَا إِنَّهُ مَدْرِكُ بِكُلِّ ثَارٍ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ .

أَلَا إِنَّهُ النَّاصِرُ لِدِينِ اللَّهِ .

أَلَا إِنَّهُ الْغَرَّافُ فِي بَحْرِ عَمِيقٍ .

أَلَا إِنَّهُ يَسْمُ كُلِّ ذِي فَضْلٍ بِفَضْلِهِ ، وَكُلِّ ذِي جَهْلٍ بِجَهْلِهِ .

أَلَا إِنَّهُ خَيْرَةُ اللَّهِ وَمُخْتَارُهُ .

أَلَا إِنَّهُ وَارِثُ كُلِّ عِلْمٍ وَالْمَحِيطُ بِهِ .

ألا إنه المخبر عن ربه عز وجلّ ، والمنبّه بأمر إيمانه .

ألا إنه الرشيد السديد . ألا إنه المفوض إليه .

ألا إنه قد بشر به من سلف بين يديه .

ألا إنه الباقي حجّة ولا حجّة بعده ، ولا حقّ إلا معه ، ولا

نور إلا عنده .

ألا إنه لا غالب له ، ولا منصور عليه .

ألا وإنه وليّ الله في أرضه ، وحكمه في خلقه ، وأمينه في

سرّه وعلانيته .^۱

... بدانید که آخرین امامان از ما مهدی قائم است .

بدانید که اوست غلبه شونده بر ادیان .

بدانید که اوست انتقام گیرنده از گروه ظالمان .

بدانید که اوست فتح کننده قلعه‌ها و نابود کننده آنها .

بدانید که اوست غلبه شونده بر طایفه‌های مشرکان و هدایت

کننده آنان .

بدانید که اوست انتقام گیرنده هر خونی از اولیاء خدا .

بدانید که اوست یاری کننده دین خدا .

بدانید که اوست استفاده کننده از دریایی عمیق .

۱. الإحتجاج : ۶۴/۱ ، بحار الأنوار : ۲۱۴/۳۷ ، روضة الواعظین : ۹۷/۱ ، اليقين : ۳۵۷ .

بدانید که اوست که هر صاحب فضیلتی را به اندازه فضلش، و هر صاحب جهالتی را به اندازه جهلش نشانه و درجه می دهد.

بدانید که اوست انتخاب شده و برگزیده شده او.

بدانید که اوست به ارث برنده هر علمی و احاطه دارنده بر او.

بدانید که اوست خیر دهنده از پروردگار صاحب عزت و

جلالش، و آگاه کننده (مردم) به جریان ایمان آوردن به خدا.

بدانید که اوست راهنما و هادی استوار و محکم.

بدانید اوست که امور به او واگذار شده.

بدانید که اوست کسی که پیشینیان (از پیامبران) به (آمدن) او

بشارت داده اند.

بدانید که او حجّت باقی خداوند است و بعد از او حجّتی نیست

و حقّ و حقیقتی نیست مگر با او و نور و هدایتی جز او نمی باشد.

بدانید که اوست که کسی بر او غالب و چیره نشود و کسی بر

علیه او کمک نمی شود.

بدانید که او ولیّ خدا در زمینش است و حاکم او در بین

آفریدگانش است و امین او در سرّ و نهانش است.

البته پرواضح است که هر کدام از این عبارتها، دریایی از

معرفت نسبت به امام عصر صلوات الله علیه است که بحثی گسترده

و مفصل را می طلبد.

حضرت بقیة الله عجل الله تعالى فرجه

تنها وارث غدیر

ما در دوران امامت و ولایت آخرین یادگار غدیر، تنها وارث اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، حضرت بقیة الله الأعظم عجل الله تعالى فرجه به سر می بریم که آن حضرت - بنا به فرمایش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در روز غدیر خم - یکی از دو ثقلی است که برای نجات از ضلالت و گمراهی، باید به آن بزرگوار متمسک شده و ولایت و امامت آن حضرت را از جان و دل پذیرا باشیم.

راستی تا به حال از خود پرسیده ایم که چه وظیفه ای در غدیر دوران غیبت بر عهده شیعیان و دوستداران حضرت امیر المؤمنین علیه السلام گذاشته شده است و چه کاری باید انجام داد تا صاحب غدیر و نیز آخرین وارث غدیر، راضی و خشنود شوند؟

مگر نه این است که تمام فرمایشات پیامبر بزرگوار اسلام صلی الله علیه و آله در روز غدیر نسبت به صاحب ولایت حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام، اکنون در وجود مقدس تنها وارث شاه

ولایت، حضرت مهدی ارواحنا فداه خلاصه می شود؟ و آن حضرت، تنها صراط مستقیم ولایت است که سرپیچی کنندگان و کوتاهی کنندگان، در راه منکران و بیعت شکنان غدیر قرار دارند.

مگر نه این است که اگر به دنبال راه نجات و رهایی از گرفتاری های مادی و معنوی هستیم تنها باید به آخرین بازمانده اهل بیت علیهم السلام تمسک پیدا کرده و از آن بزرگوار استمداد نماییم؟

آری؛ تنها راه نجات از نابودی و هلاکت در دوران تیره و ظلمانی غیبت امام عصر عجل الله تعالی فرجه، تمسک به ولایت و امامت آن بزرگوار و زیاد دعا نمودن برای تعجیل ظهور آن حضرت می باشد و رهایی از گرداب ضلالت و گمراهی و رسیدن به نور و روشنایی تنها در این راه خلاصه شده و فقط این گروه هستند که ندای پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را در روز غدیر بیک می گویند.

پدر بزرگوار حضرت مهدی ارواحنا فداه، امام حسن عسکری علیه السلام به احمد بن اسحاق قمی رضی الله عنه فرمودند:

... والله ليغيبن غيبة لا ينجو من الهلكة فيها إلا من ثبته الله

عزّ وجلّ علی القول بامامته ، ووقفه فیها للدّعاء بتعجیل
فرجه .^۱

... به خدا سوگند ؛ (حضرت مهدی علیه السلام) دارای چنان غیبتی خواهد بود که در آن ، از هلاکت و نابودی نجات پیدا نمی کند مگر کسی که خداوند عزّ وجلّ او را بر قول به امامتش ثابت نگاه داشته باشد و در دوران غیبت ، او را موفق به دعا برای تعجیل فرجش نماید .

زیاد دعا نمودن برای تعجیل فرج امام عصر ارواحنا فداه علاوه بر این که یکی از راه های نجات از هلاکت و گمراهی در دوران تیره غیبت می باشد ، از وظایف مهمی است که انسان باید به آن عمل کند و یقین داشته باشد که دعا برای تعجیل ظهور آن بزرگوار ، نقش عمده ای در تعجیل و تسریع امر فرج دارد و بنا بر روایات خاندان وحی علیهم السلام اگر شیعیان و دوستداران اهل بیت علیهم السلام در دوران غیبت به این امر مهمّ و خطیر یعنی زیاد دعا نمودن برای تعجیل فرج ، اهمیّت ویژه ای قائل شده و همگی خواستار فرارسیدن آن روزگار با عظمت باشند ، دوران غیبت این قدر طولانی نشده و همگان از فیض حضور و ظهور امام

عصر ارواحنا فداه بهره‌مند می‌شوند، و اگر در این امر مهم، مسامحه و کوتاهی کنند علاوه بر این که هلاکت و نابودی دامنگیرشان می‌شود، امر باشکوه ظهور نیز به نهایت خود می‌رسد.

شاهد مطلب ما، روایتی است که فضل بن ابی قرّه از امام جعفر صادق علیه السلام نقل نموده است:

زمانی که عذاب بر بنی اسرائیل طولانی شد، چهل روز به درگاه خداوند ضجّه زده و گریه کردند، خداوند بر (حضرت) موسی و هارون وحی فرمود که آنان را از دست فرعون نجات دهند، و صد و هفتاد سال (عذاب) از آنها برداشته شد. آن حضرت در ادامه فرمود:

هكذا أنتم لو فعلتم لفرّج الله عنا، فأما إذا لم تكونوا فإنّ الأمر ينتهي إلى منتهاه.

همچنین شما (شیعیان)؛ اگر این عمل (یعنی گریه و دعا کردن برای تعجیل فرج) را انجام دهید، خداوند قطعاً فرج و گشایش ما را می‌رساند و اگر انجام ندهید، این امر به نهایت خود می‌رسد.^۱

۱. تفسیر عیاشی: ۱۵۴/۲، بحار الأنوار: ۱۳۲/۵۲.

اعمال و سنت‌های حسنه

روز عید غدیر

در روایات اهل بیت پیامبر ﷺ برای روز باعظمت عید غدیر اعمال و سنت‌های حسنه فراوانی ذکر شده است که ما در اینجا مواردی از آن را بیان می‌کنیم تا این شاء الله دوستان و شیعیان حضرت امیرالمؤمنین ﷺ آنها را به نیت تعجیل در فرج امام زمان عجل الله تعالی فرجه انجام دهند:

۱- روزه: در مورد روزه این روز، تأکید فراوانی شده است:

امام صادق ﷺ فرمودند:

روزه روز غدیر خم معادل روزه عمر دنیا است؛ اگر انسان به اندازه عمر دنیا زندگی کند سپس در تمام این روزها روزه بگیرد ثوابش معادل روزه روز غدیر خم است. و روزه این روز نزد خداوند عزوجل معادل صد حج و صد عمره می‌باشد.^۱

و در روایتی دیگر از امام صادق ﷺ ثواب روزه روز غدیر خم معادل شصت ماه روزه است.^۲

۱. اقبال الأعمال: ۴۷۶، بحار الأنوار: ۳۰۲/۹۸ و ۳۰۳.

۲. بحار الأنوار: ۳۲۲/۹۸.

۲ - افطاری دادن: در خطبه امیرالمؤمنین علیه السلام آمده است:

هر کس در روز غدیر، مؤمن روزه‌دار را در شب وقت افطارش افطار دهد، مانند آن است که ده «فئام» را افطار داده باشد.

شخصی پرسید یا امیرالمؤمنین؛ «فئام» چیست؟

فرمود: صد هزار پیغمبر و صدیق و شهید...^۱

۳ - زیاد صلوات فرستادن بر محمد و آل محمد علیهم السلام و

برائت از دشمنان ایشان:

حسن بن راشد در ضمن روایتی می‌گوید: به امام صادق علیه السلام

عرض کردم: در روز عید غدیر خم سزاوار است چه عملی

انجام دهیم؟ حضرت فرمودند:

(این روز را) روزه می‌گیری، و بر محمد و اهل بیت آن

حضرت بسیار صلوات می‌فرستی و به سوی خداوند

عزوجلّ از کسانی که به حقوق آنان ظلم و تعدی نمودند

بیزاری می‌جویی...^۲

۱. إقبال الأعمال: ۴۷۶، مقاتب الجنان (اعمال روز عید غدیر): ۲۸۱.

۲. بحار الأنوار: ۳۲۲/۹۸.

۴ - از پیامبر اکرم ﷺ نقل شده است که آن حضرت فرمودند:

از سنت است که مؤمن در روز غدیر صد مرتبه بگوید:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ كَمَالَ دِينِهِ وَتَمَامَ نِعْمَتِهِ بِوِلَايَةِ أَمِيرِ
الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ»^۱.

۵ - نماز: در مورد نماز در این روز نیز روایات فراوانی

وارد شده است: امام صادق عليه السلام فرمودند:

هر کس نیم ساعت قبل از ظهر (زوال آفتاب) دو رکعت نماز شکر بخواند و در هر رکعت سوره «حمد» را ده مرتبه و سوره «إنا أنزلناه» را ده مرتبه و «آية الكرسي» را ده مرتبه بخواند، (ثوابش) نزد خداوند معادل صد هزار حج و صد هزار عمره است و بندهای حاجتی از حوائج دنیا و آخرت را - هر چه باشد - طلب نمی‌کند مگر این که با آسانی و عافیت برآورده می‌شود.^۲

۶ - خواندن دعای ندبه: عید غدیر خم یکی از اعیاد

چهارگانه‌ای است که خواندن دعای شریف ندبه در آن

۱. بحار الأنوار: ۳۲۱/۹۸.

۲. إقبال الأعمال: ۴۷۶، بحار الأنوار: ۳۰۳/۹۸.

سفارش شده است. و این خود بیانگر آن است که در این روز شریف باید بیشتر به یاد امام عصر عجل الله تعالی فرجه بوده و با خواندن این دعا، متوجه آن بزرگوار شویم و در فراق و غیبت آن حضرت اشک بریزیم.

علامه مجلسی رحمته الله در کتاب «زاد المعاد» با سند معتبر از امام صادق علیه السلام روایت می‌کند: خواندن دعای ندبه در اعیاد چهارگانه یعنی روز جمعه، عید فطر، عید قربان و عید غدیر مستحب است.^۱

۷- احسان نمودن و صدقه دادن: یکی دیگر از اعمال این روز شریف، احسان نمودن و صدقه دادن به برادران مؤمن است، که یک درهم صدقه دادن به برادر مؤمن در این روز برابر با هزار درهم است.

۸- زینت نمودن و پوشیدن جامه‌های نیکو: در روایتی از امام رضا علیه السلام چنین آمده است:

روز غدیر، روز زینت نمودن است، هر کس برای روز غدیر زینت نماید، خداوند تمام گناهان او را می‌آمرزد؛ صغیره

۱. صحیفه مهدیه: ۲۴۳، به نقل از زاد المعاد: ۴۹۱.

باشد یا کبیره، و خداوند فرشتگانی را به سوی او می‌فرستد که تا سال آینده برای او حسنات بنویسند و درجات او را بالا ببرند ...^۱

۹- زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام از دور و نزدیک:

یکی از اعمال این روز شریف، زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام از دور و نزدیک است. امام هشتم حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام به ابی نصر بزنطی فرمودند:

ای پسر ابی نصر؛ هر کجا باشی، سعی کن که روز غدیر نزد قبر مطهر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام حاضر شوی؛ به درستی که خدا در این روز از هر مرد مؤمن و زن مؤمنه گناه شصت ساله ایشان را می‌آمرزد و آزاد می‌کند از آتش جهنم دو برابر آنچه آزاد کرده است در ماه رمضان و شب قدر و شب فطر ...^۲

حاج شیخ عباس قمی رحمته الله می‌نویسد: برای آن حضرت در این روز، سه زیارت مخصوصه نقل شده که یکی از آنها زیارت

۱. اقبال الأعمال: ۴۶۵.

۲. مفاتیح الجنان (اعمال روز عید غدیر): ۲۷۶.

امین الله است که از راه دور و نزدیک خوانده می شود.^۱

امام صادق علیه السلام فرمودند:

هرگاه در روز غدیر در حرم مولا امیرالمؤمنین علیه السلام بودی،
نزدیک قبر (مطهر) برو؛ و اگر در جای دوری بودی، به
سوی قبر مطهر آن حضرت اشاره کن و بعد از نماز و دعا
(این زیارت را) بخوان:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ وَلِيِّكَ وَأَخِي نَبِيِّكَ وَوَزِيرِهِ وَحَبِيبِهِ
وَخَلِيلِهِ وَمَوْضِعِ سِرِّهِ وَخَيْرَتِهِ مِنْ أُسْرَتِهِ وَوَصِيِّهِ
وَصَفْوَتِهِ وَخَالِصَتِهِ وَأَمِينِهِ وَوَلِيِّهِ وَأَشْرَفِ عَثْرَتِهِ الَّذِينَ
آمَنُوا بِهِ وَأَبِي ذُرِّيَّتِهِ وَبَابِ حِكْمَتِهِ وَالنَّاطِقِ بِحُجَّتِهِ
وَالدَّاعِي إِلَىٰ شَرِيعَتِهِ وَالْمَاضِي عَلَىٰ سُنَّتِهِ [سُنَّتِهِ]
وَخَلِيفَتِهِ عَلَىٰ أُمَّتِهِ سَيِّدِ الْمُسْلِمِينَ وَآمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

۱. مرحوم شیخ حرّ عاملی خواندن زیارت امین الله را در حرم های اهل بیت علیهم السلام،

یکی از اعمالی ذکر می کند که انسان به سبب آن، موفق به درک ظهور امام عصر علیه السلام

می شود؛ اگرچه از دنیا رفته باشد. (کتاب حضور در دولت کریمه: ۶۶ به نقل از

الإيقاظ من الهجعة: ۲۲۶)

وَقَائِدِ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ
خَلْقِكَ وَأَصْفِيَاءِكَ وَأَوْصِيَاءِ أَنْبِيَائِكَ .

اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّهُ قَدْ بَلَغَ عَنْ نَبِيِّكَ مَا حُمِّلَ وَرَعَى مَا
اسْتُحْفِظَ وَحَفِظَ مَا اسْتُودِعَ وَحَلَّلَ حَلَالَكَ وَحَرَّمَ حَرَامَكَ
وَأَقَامَ أَحْكَامَكَ وَدَعَا إِلَى سَبِيلِكَ وَوَالَى أَوْلِيَاءَكَ
وَغَادَى أَعْدَاءَكَ وَجَاهَدَ النَّاكِثِينَ فِي [عَنْ] سَبِيلِكَ
وَالْقَاسِطِينَ وَالْمَارِقِينَ عَنْ أَمْرِكَ صَابِرًا مُحْتَسِبًا [مُقْبِلًا]
غَيْرَ مُدْبِرٍ ، لَا تَأْخُذْهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ حَتَّى بَلَغَ فِي ذَلِكَ
الرِّضَا وَسَلَّمَ إِلَيْكَ الْقَضَاءَ وَعَبَدَكَ مُخْلِصًا وَنَصَحَ لَكَ
مُجْتَهِدًا حَتَّى آتَاهُ الْيَقِينُ فَقَبَضْتَهُ إِلَيْكَ شَهِيدًا سَعِيدًا وَوَلِيًّا
تَقِيًّا رَضِيًّا زَكِيًّا هَادِيًّا مَهْدِيًّا .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَيْهِ أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى
أَحَدٍ مِنْ أَنْبِيَائِكَ وَأَصْفِيَاءِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ .^١

دعای روز عید غدیر

۱۰- یکی دیگر از اعمال روز غدیر خم، نماز و دعایی است که مرحوم علامه مجلسی آن را نقل نموده است و کسی که آن را در روز غدیر خم بخواند، مانند کسی است که زیر پرچم حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه و در خیمه آن حضرت باشد.

سزاوار است که دوستان و شیعیان حضرت امیر المؤمنین علیه السلام در روز غدیر خم، این نماز را به قصد تعجیل در فرج آخرین وارث غدیر، حضرت مهدی ارواحنا فداه و تجدید بیعت با آن بزرگوار بخوانند.

علامه مجلسی رحمته الله با سند متصل از عماره بن جوین ابو هارون عبدی روایت می کند که وی گفت: در روز هیجدهم ذی الحجّه (روز عید غدیر) خدمت امام صادق علیه السلام شرفیاب شدم؛ در حالی که آن حضرت روزه دار بود؛ به من فرمودند:

همانا این روز، روزی است که خدا حرمتش را بین مؤمنان زیاد کرده است؛ چون خداوند در این روز دین آنها را کامل کرده و نعمتش را بر آنان تمام نموده است، و عهد و پیمانی که از ایشان در عالم ذر گرفته، برای آنان تجدید کرده است.

زیرا آن موقف را از یاد آن‌ها برده بود و خداوند آنان را توفیق داده که آن عهد و پیمان را از او قبول کنند، و خداوند آنان را از کسانی که این امر را انکار می‌کردند، قرار نداد.

من به آن حضرت عرض کردم: جانم فدای شما باد؛ ثواب روزه گرفتن در این روز چیست؟ حضرت فرمودند:

همانا این روز، روز عید، شادی، سرور و روزه گرفتن به خاطر سپاسگزاری از خداوند می‌باشد. روزه گرفتن در این روز معادل شصت ماه روزه گرفتن در ماه‌های حرام می‌باشد. در این روز هر موقع که خواست (گرچه بهترین وقت آن، نزدیک ظهر می‌باشد؛ و آن ساعتی است که امیر مؤمنان علی عَلَيْهِ السَّلَامُ در غدیر خم برای جانشینی پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معین شد و مردم در آن وقت به منزل نزدیک شده بودند) دو رکعت نماز بخواند، سپس سجده کند و صد مرتبه خدا را شکر کند (و شُكْرُ اللَّهِ بگویند) و بعد از سجده این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ، وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّكَ وَاحِدٌ أَحَدٌ صَمَدٌ، لَمْ تَلِدْ وَلَمْ تُوَلَدْ، وَلَمْ يَكُنْ

لَكَ كُفُورًا أَحَدٌ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ صَلَّى عَلَيْكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ .

يَا مَنْ هُوَ كُلُّ يَوْمٍ فِي شَأْنٍ، كَمَا كَانَ مِنْ شَأْنِكَ أَنْ تَفَضَّلْتَ عَلَيَّ، بِأَنْ جَعَلْتَنِي مِنْ أَهْلِ إِجَابَتِكَ، وَأَهْلِ دِينِكَ وَأَهْلِ دَعْوَتِكَ، وَوَقَّعْتَنِي لِذَلِكَ فِي مُبْتَدَأِ خَلْقِي، تَفَضُّلاً مِنْكَ وَكَرَمًا وَجُودًا .

ثُمَّ أَرَدْتِ الْفَضْلَ فَضُلًا، وَالْجُودَ جُودًا، وَالْكَرَمَ كَرَمًا، رَأْفَةً مِنْكَ وَرَحْمَةً إِلَيَّ أَنْ جَدَّدْتَ ذَلِكَ الْعَهْدَ لِي تَجْدِيدًا بَعْدَ تَجْدِيدِكَ خَلْقِي، وَكُنْتُ نَسِيًّا نَاسِيًّا سَاهِيًّا غَافِلًا، فَأَتَمَمْتَ نِعْمَتَكَ بِأَنْ ذَكَرْتَنِي ذَلِكَ، وَمَنْنْتَ بِهِ عَلَيَّ، وَهَدَيْتَنِي لَهُ .

فَلْيَكُنْ مِنْ شَأْنِكَ يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ، أَنْ تُتِمَّ لِي ذَلِكَ، وَلَا تُسَلِّبْنِيهِ، حَتَّى تَتَوَفَّانِي عَلَيَّ ذَلِكَ وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ، فَإِنَّكَ أَحَقُّ الْمُنْعِمِينَ أَنْ تُتِمَّ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ .

اللَّهُمَّ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا، وَأَجِبْنَا دَاعِيكَ بِمَنِّكَ، فَلْيَكْ

الْحَمْدُ غُفْرَانِكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ، آمَنَّا بِاللَّهِ ، وَخَدَهُ لَا
 شَرِيكَ لَهُ ، وَبِرَسُولِهِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ،
 وَصَدَقْنَا وَأَجَبْنَا دَاعِيَ اللَّهِ ، وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فِي مُوَالَاةِ
 مَوْلَانَا وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي
 طَالِبٍ ، عَبْدِ اللَّهِ وَأَخِي رَسُولِهِ ، وَالصَّادِقِ الْأَكْبَرِ ،
 وَالْحُجَّةِ عَلَى بَرِيَّتِهِ ، الْمُؤَيَّدِ بِهِ نَبِيِّهِ وَدِينَهُ الْحَقَّ الْمُبِينِ ،
 عَلَمًا لِدِينِ اللَّهِ ، وَخَازِنًا لِعِلْمِهِ ، وَعَيْنَةً غَيْبِ اللَّهِ ، وَمَوْضِعَ
 سِرِّ اللَّهِ ، وَأَمِينِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ ، وَشَاهِدَهُ فِي بَرِيَّتِهِ .

اللَّهُمَّ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا
 بِرَبِّكُمْ ، فَآمَنَّا رَبَّنَا ، فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا ، وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا ،
 وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ * رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ
 وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ .

فَآمَنَّا رَبَّنَا بِمَنِّكَ وَلُطْفِكَ ، أَجَبْنَا دَاعِيكَ ، وَاتَّبَعْنَا
 الرَّسُولَ وَصَدَقْنَاهُ وَصَدَقْنَا مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ ، وَكَفَرْنَا
 بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ ، فَوَلَّيْنَا مَا تَوَلَّيْنَا ، وَاحْشُرْنَا مَعَ

أَيَّمَّنَا ، فَإِنَّا بِهِمْ مُؤْمِنُونَ مُوقِنُونَ ، وَلَهُمْ مُسْلِمُونَ .

آمَنَّا بِسِرِّهِمْ وَعَلَانِيَتِهِمْ ، وَشَاهِدِهِمْ وَغَائِبِهِمْ ، وَحَيِّهِمْ
وَمَيِّتِهِمْ ، وَرَضِينَا بِهِمْ أَيْمَّةً ، وَقَادَةً وَسَادَةً ، وَحَسَبْنَا بِهِمْ
بَيْنَنَا وَبَيْنَ اللَّهِ دُونَ خَلْقِهِ ، لِأَنبَتَغِي بِهِمْ بَدَلًا ، وَلِأَنَّنَا نَتَّخِذُ
مِنْ دُونِهِمْ وَلِيَجَّةً .

وَبَرَّئْنَا إِلَى اللَّهِ مِنْ كُلِّ مَنْ نَصَبَ لَهُمْ حَرْبًا ، مِنْ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ ، مِنْ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ، وَكَفَرْنَا بِالْجِبْتِ
وَالطَّاغُوتِ ، وَالْأَوْثَانِ الْأَرْبَعَةِ ، وَأَشْيَاعِهِمْ وَأَتْبَاعِهِمْ ،
وَكُلِّ مَنْ وَالَاهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ ، مِنْ أَوَّلِ الدَّهْرِ إِلَى
آخِرِهِ .

اللَّهُمَّ إِنَّا نَشْهَدُكَ أَنَّا نَدِينُ بِمَا دَانَ بِهِ مُحَمَّدٌ وَآلُ مُحَمَّدٍ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ ، وَقَوْلُنَا مَا قَالُوا ، وَدِينُنَا مَا دَانُوا
بِهِ ، مَا قَالُوا بِهِ قُلْنَا ، وَمَا دَانُوا بِهِ دَنَا ، وَمَا أَنْكَرُوا
أَنْكَرْنَا ، وَمَنْ وَالُوا وَالَيْنَا ، وَمَنْ عَادُوا عَادَيْنَا ، وَمَنْ
لَعَنُوا لَعَنَّا وَمَنْ تَبَرَّءُوا مِنْهُ تَبَرَّأْنَا مِنْهُ ، وَمَنْ تَرَحَّمُوا عَلَيْهِ

تَرَحَّمْنَا عَلَيْهِ ، آمِنًا وَسَلْمًا وَرَضِينَا ، وَاتَّبَعْنَا مَوَالِينَا
صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ .

اللَّهُمَّ فَتَمِّمْ لَنَا ذَلِكَ وَلَا تَسْلُبْنَاهُ ، وَاجْعَلْهُ مُسْتَقَرًّا ثَابِتًا
عِنْدَنَا ، وَلَا تَجْعَلْهُ مُسْتَعَارًا ، وَأَخِينَا مَا أَخَيْتَنَا عَلَيْهِ ،
وَأَمِينَنَا إِذَا أَمَّيْنَا عَلَيْهِ ، آلُ مُحَمَّدٍ أَيْمَانُنَا ، فِيهِمْ نَأْتَمُّ ،
وَإِيَّاهُمْ نُوَالِي ، وَعَدُوَّهُمْ عَدُوٌّ اللَّهِ نُعَادِي ، فَاجْعَلْنَا مَعَهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ، فَإِنَّا بِذَلِكَ رَاضُونَ ،
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

سپس سجده نموده و صد مرتبه «الحمد لله» گفته، و در
حالت سجده صد مرتبه خدا را شکر نموده و بگوید:
«شکراً لله».

همانا هر کسی این عمل را انجام دهد مانند کسی است که
در آن روز (غدیر) حاضر بوده و با پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بر آن
امر بیعت کرده است. مقام آن شخص، مقام صادقان -
کسانی که با دوست داشتن خدا و رسولش در آن
روز، خدا و رسولش را تصدیق کردند - می باشند.

و مانند کسی است که با رسول خدا ﷺ، حضرت
علی ﷺ، امام حسن و امام حسین ﷺ حاضر بوده و
ایشان را درک نموده است.

و مانند کسی است که زیر پرچم امام زمان ارواحنا فداء و در
خیمه او، در بین نجباء و نقباء می باشد.^۱

دعا برای تعجیل فرج

در روز غدیر

۱۱- از روایت امام صادق ﷺ - که در صفحه ۳۳ این نوشتار
نقل نمودیم - روشن شد که زیاد دعا نمودن برای تعجیل فرج
امام عصر ارواحنا فداء نقش عمده‌ای در تسریع و تعجیل امر فرج
دارد و اگر این امر به صورت عمومی تحقق پذیرد، تأثیر
فراوانی در اجابت دعا خواهد داشت و شیعیان و محبان
حضرت امیرالمؤمنین ﷺ موظفند که در تمام اوقات به این
امر مهم و خطیر بپردازند؛ ولی در بعضی از حالات و اوقات،
به دعا نمودن برای تعجیل فرج، تأکید فراوانی شده است که یکی

۱. صحیفه مهدیه: ۳۲۴ به نقل از بحار الأنوار: ۲۹۸/۹۸ و زاد المعاد: ۳۴۱.

از آنها روز مبارک عید غدیر است.

چرا که در روز عید غدیر، خداوند متعال به خاطر عظمت این روز عزیز، حاجات شیعیان و دوستداران حضرت امیر المؤمنین علیه السلام را به هدف اجابت می‌رساند، و سزاوار است که دوستان و اردات‌مندان حضرت شاه ولایت، به خاطر سپاسگزاری و تشکر از نعمت عظمای ولایت، دعای خود را تعجیل فرج آخرین وارث غدیر قرار داده و در این روز شریف بر این امر خطیر و مهمّ زیاد دعا نمایند.

مرحوم صاحب «مکیال المکارم» روز عید غدیر را یکی از موارد سی و نه گانه‌ای^۱ می‌شمارد که به دعا نمودن برای تعجیل فرج امام عصر عجل الله تعالی فرجه و درخواست ظهور آن حضرت از درگاه خداوند متعال، سفارش و تأکید فراوانی شده است.

ایشان در این زمینه، چنین می‌نویسد: تأکید فراوان برای

۱. برای اطلاع بیشتر از اوقات تأکید شده برای دعا نسبت به تعجیل فرج امام عصر

ارواحنا فداء به کتاب شریف «مکیال المکارم»: ج ۲ صص ۲ - ۵۲ بخش ششم» مراجعه

دعا به تعجیل فرج در روز غدیر، به این جهت است که: چون روز غدیر، روزی است که خداوند در آن روز، حضرت امیرالمؤمنین و ائمه اطهار صلوات الله علیهم اجمعین را با ولایت بر مؤمنان و خلافت و جانشینی پیامبر اکرم ﷺ اختصاص داد، و این ولایتی است که مولای ما حضرت صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه از پدران بزرگوارش به ارث برده است.

بنابراین وقتی مؤمن در این روز، تسلط غاصبین و غلبه و چیره شدن ظالمان را ببیند، و مخفی بودن حافظ دین را شاهد باشد؛ ایمان و محبت و دوستیش نسبت به امام عصر ارواحنا فداه او را وادار می کند که برای تعجیل فرج و امر ظهور و آسان شدن خروج و قیام آن حضرت دعا نماید.

و دیگر آن که روز غدیر، روز تجدید پیمان و بیعت (با وارثان غدیر و امامان معصوم علیهم السلام) است، و دعا نمودن برای تعجیل فرج نیز یکی از مصادیق تجدید بیعت می باشد.^۱ و شاهد این مطلب، دعایی است که در کتاب «إقبال الأعمال» و «زاد المعاد» در اعمال روز غدیر آمده است:

۱. مکیال المکارم: ۴۸/۲.

... اللَّهُمَّ فَرِّجْ عَنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ ، وَ اكْشِفْ عَنْهُمْ
و بِهِمْ عَنْ الْمُؤْمِنِينَ الْكُرْبَاتِ . اللَّهُمَّ اَمْلَأْ الْأَرْضَ بِهِمْ
عَدْلًا كَمَا مَلَأْتَ ظُلْمًا وَ جَوْرًا ، وَ أَنْجِزْ لَهُمْ مَا وَعَدْتَهُمْ ، إِنَّكَ
لَا تَخْلِفُ الْمِيعَادَ .^۱

... خداوندا ؛ بر اهل بیت پیامبرت محمد فرج و گشایش ده ، و
از آنان و از مؤمنان به سبب آنها ، محنتها و بلاها را برطرف کن .
خداوندا ؛ زمین را به سبب آنان از عدل و داد پر کن ، همان
طوری که از ظلم و ستم پر شده است ، و آنچه به ایشان وعده
داده‌ای عملی کن ، به درستی که تو خُلف وعده نمی‌کنی .

بنابراین شیعیان و دوستداران حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در
روز غدیر و سایر ایام باید زیاد دعا نمودن برای تعجیل ظهور
آخرین وارث غدیر را سرلوحه اعمال خود قرار داده و صبح و
شام برای تحقق این امر باشکوه و با عظمت که نجات تمامی
بشریت در آن است ، دعا نمایند و همگی عاجزانه از خداوند
بخواهند که هر چه زودتر ظهور باشکوه تنها یادگار و وارث
غدیر را رسانده و این جهان ظلمانی را با قدم مبارکش منور

۱ . مکیال المکارم : ۴۹/۲ ، إقبال الأعمال : ۴۹۲ ، بحار الأنوار : ۳۲۱/۹۸ .

گرداند و ما را نیز از یاران و یاوران آن حضرت قرار دهد و این درخواست نیز خود یکی از اعمال روز عید غدیر است که در دعاهای این روز آمده است.

طلب یاری امام عصر ارواحنا فداء

در روز غدیر

۱۲ - درخواست یاری و نصرت امام عصر عجل الله تعالی فرجه نیز از جمله اموری است که در ادعیه و زیارت‌های فراوانی آمده است.^۱

مرحوم صاحب مکیال می‌نویسد: مستحب است انسان در روز غدیر، از خداوند متعال بخواهد که او را از جمله انصار و یاوران امام عصر ارواحنا فداء قرار دهد.

این مطلب در آخر دعایی شریف که در کتاب «إقبال الأعمال» در اعمال روز غدیر وارد شده، چنین آمده است:

... وارزقنا نصر دینک مع ولیّ هاد من أهل بیت نبیک،

قائماً رشیداً هادياً مهدياً من الضلالة إلى الهدی . واجعلنا

۱. رجوع کنید به کتاب شریف «الصحیفة المبارکة المهدیة».

تحت رايته وفي زمرة شهداء صادقين ، مقتولين في
سبيلك وعلى نصرة دينك .

... و يارى نمودن دينت را نصيب ما فرما؛ در خدمت وليّ
هدايت كننده‌اى از اهل بيت پيامبرت ، كه قيام‌كننده و ارشادگر و
هدايت‌كننده و هدايت شده از گمراهى به راه راست بوده باشد .
و ما در زير پرچم او و در گروه شهيدان راستيني كه در راه تو و
براي يارى دين تو كشته شده باشند قرار بده .^۱

و همچنين در دعاي ديگري كه مرحوم علامه مجلسي از
ادعية روز غدير شمرده است ، چنين مي خوانيم :

... واجعلني من اوليائك و انصارك الذين تعزّ بهم دينك ،
و تنتقم بهم من عدوك ، و تختم لهم بالسعادة و الشهادة ،
تحبيهم حياة طيبة ، و تقلّبهم منقلباً كريماً .^۲

... و مرا از اولياء و يارانت قرار ده ؛ كساني كه دينت را به وسيله
آنها عزّت مي بخشي و به سبب آنها از دشمنانت انتقام مي گيري ،
و عاقبت آنها را به سعادت و خوشبختي و شهادت ختم
مي كني ؛ زنده مي كني آنها را با حيات و زندگي طيبه و

۱ . مكياال المكارم : ۴۹/۲ ، اقبال الأعمال : ۴۸۰ ، بحار الأنوار : ۳۰۷/۹۸ .

۲ . بحار الأنوار : ۳۱۴/۹۸ .

برمی گردانی برگرداندنی بزرگوارانه .

بنابراین با توجه به این ادعیه وارده از امامان معصوم علیهم السلام درمی یابیم که باید در روز عید غدیر، بیشتر از روزهای دیگر به یاد آخرین وارث غدیر و امام عصر و زمان حضرت مهدی ارواحنا فداء بوده و نسبت به آن بزرگوار ادای احترام نماییم و با دعانمودن نسبت به تعجیل ظهورش، خود را مشمول دعاهاى آن حضرت نموده و باعث رضایت خاطر آن عزیز باشیم .

آنچه گذشت دوازده مورد از اعمال و سنت های روز غدیر بود که بر شمردیم؛ البتّه برای این روز، اعمال زیادی ذکر شده است که از آن جمله به این موارد می توان اشاره نمود:

استعمال نمودن بوی خوش، شادی کردن و شاد نمودن شیعیان حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام، و عفو از تقصیرات ایشان و برآوردن حاجات ایشان، تبسم نمودن بر رویشان و مصافحه با مؤمنین و...^۱

در پایان این نوشتار، دو نکته مهم را بیان می کنیم:

۱. مفاتیح الجنان (اعمال روز عید غدیر): ۲۷۶.

چرا آخرین وارث غدیر

همچنان در غیبت به سر می‌برند؟

با توجه به شواهد تاریخی و فرمایشات خاندان وحی علیهم‌السلام، علت اساسی و عمده‌ای که آن بزرگواران و وارثان غدیر خانه‌نشین شده و برای بازپس گرفتن حقوق حقه خویش اقدام نفرمودند، این است که مردم، عزم جدی و راسخی در دفاع از حقوق خاندان وحی علیهم‌السلام نشان ندادند و بر عهد و پیمان خود در روز غدیر خم وفا ننموده و از جمعیت صد و بیست هزار نفری که در روز غدیر با حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام در حضور پیامبر بزرگوار اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم بیعت نمودند تنها سه یا پنج و یا هفت نفر - طبق روایات صحیحه - ثابت و استوار ماندند!

بنابراین نداشتن یار و یاور یکی از علل مهم سکوت تلخ همراه با صبر امامان معصوم علیهم‌السلام است که آن بزرگواران را این چنین در انزوا قرار داده و عالم هستی را این گونه در انحطاط و عقب‌ماندگی و ظلمت فرو برده است.

«اگر در روز تاریک سقیفه یاورانی از جان گذشته در کنار

وجود مقدّس اوّل مظلوم عالم حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام می بودند، دشمنان نمی توانستند خانه وحی را به آتش کشیده و ریسمان به گردن امیر عالم هستی افکنده و چهره ماه را کبود کنند.^۱

حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام در یکی از خطبه های خود می فرمایند:

چون مخالفین، خلافت را که حق من بود غصب کردند، (در کار خویش) اندیشه کردم؛ دیدم در آن هنگام به غیر از اهل بیت خود یاوری ندارم، راضی نشدم که آنها کشته شوند، و چشمی که خاشاک در آن رفته بود بر هم نهادم؛ با این که استخوان گلویم را گرفته بود، جام تلخ را آشامیدم؛ و خشم خود فرو خوردم و بر چیزهای تلخ تر از طعم علقم (که گیاهی است بسیار تلخ) شکیبایی نمودم.^۲

و اگر شرایط لازم برای بازپس گیری حق حضرت امیر

۱. صحیفه مهدیه: ۱۰۴.

۲. صحیفه مهدیه: ۱۰۴ به نقل از نهج البلاغه فیض الإسلام: خطبه ۲۶ ص ۹۲.

المؤمنين ﷺ فراهم بود، آن حضرت قطعاً اقدام به این کار را سرلوحه اقدامات خود قرار داده و به این امر مبادرت می فرمودند.

به این روایات توجه فرمایید:

پیامبر اکرم ﷺ در روایتی - در حالی که اشک از چشمان مبارکش جاری بود - خطاب به امیر مؤمنان علی ﷺ فرمودند: هنگامی که این امر ممکن شد، با شمشیر اقدام کن و (آنها را) بکش.^۱

در روایتی دیگر حضرت امیرالمؤمنین ﷺ از تعهدی که به پیامبر اکرم ﷺ دادند خبر می دهند (رسول خدا ﷺ فرمودند): اگر یارانی پیدا کردی، از آنان (مخالفین) کناره گیری نموده و با آنان مجاهده کن، و اگر اعوان و انصاری پیدا نکردی، دست نگه دار و خونت را حفظ نما تا این که برای اقامه دین و کتاب خدا و سنت من یاورانی پیدا کنی.^۲

اول مظلوم عالم در جواب ابن قیس - که از علت سکوت و

۱. بحار الأنوار: ۴۲۵/۲۹.

۲. بحار الأنوار: ۴۶۷/۲۹ و ۴۱۹.

عدم قیام آن حضرت سئوال نمود۔ فرمودند :

بیت الله

بدانید قسم به کسی که دانه را شکافت و موجودات را آفرید؛ اگر روزی که با ابوبکر بیعت شد، چهل نفر مرد پیدا می‌کردم که همانند چهار نفری که با من بیعت کردند با معرفت بودند، هرگز دست نگاه نمی‌داشتیم و با قوم به مبارزه برمی‌خواستیم ولی حتی پنجمین نفر را نیز پیدا نکردم.

... و نیز اگر قبل از بیعت عثمان، یاورانی می‌یافتم، با آنان به مبارزه برمی‌خواستیم و حکم را پیش خدا می‌بردم.^۱

امامان معصوم علیهم‌السلام نیز نداشتن یار و یاور را علت عدم قیام خود ذکر می‌فرمودند. به روایتی که جناب سدیر از امام صادق علیه‌السلام نقل کرده‌اند، توجه فرمایید :

سدیر می‌گوید: بر امام صادق علیه‌السلام وارد شدم و عرض کردم: به خدا قسم؛ نشستن (و عدم قیام) برای شما (سزاوار) نیست؟ حضرت فرمودند: برای چه ای سدیر؟ عرض کردم: به خاطر فراوانی دوستداران و شیعیان و

یاران شما، به خدا قسم اگر برای امیرالمؤمنین علیه السلام یاورانی مانند شیعیان و موالیان و یاوران شما بود، قبیله تیم و عدی به خلافت امیرالمؤمنین علیه السلام طمع نمی‌ورزیدند. حضرت فرمودند: ای سدیر؛ (به نظر شما) یاوران من چه تعدادی هستند؟

عرض کردم: صد هزار نفر. فرمود: صد هزار نفر؟

عرض کردم: آری؛ بلکه دویست هزار نفر.

فرمود: دویست هزار نفر؟

عرض کردم: آری (بلکه) نصف دنیا اعوان و انصار شمایند.

حضرت از جواب دادن من ساکت شده و سپس فرمودند:

آیا برای تو ممکن است که باهم به سبزه‌زاری برویم؟

عرض کردم: آری؛ سپس امر فرمودند الاغ و قاطری را

زین نموده ... حضرت بر الاغ سوار شده و من بر قاطر

سوار شدم تا این که به سرزمینی سرخ (و پرگیاه) رسیدیم

که جوانی مشغول چرانیدن بزغاله‌ها بود.

حضرت فرمودند: ای سدیر؛ به خدا قسم اگر برای من

شیعیانی به اندازه این بزغاله‌ها بود، هرگز نمی‌نشستم (و

قیام می‌نمودم).

سدیر می‌گوید: ما در آن سرزمین فرود آمدیم و نماز خواندیم، بعد از فارغ شدن از نماز، متوجه بزغاله‌ها شده و آنها را شمردم که هفده بزغاله بودند.^۱

امام عصر عجل الله تعالی فرجه نیز در توقیع شریف به جناب شیخ مفید رحمته، بی‌وفایی به عهد و پیمان ولایت را سبب تأخیر ملاقات و سلب سعادت دیدار خویش ذکر فرموده‌اند:

اگر شیعیان ما - که خداوند بر اطاعتش موفّقشان بدارد - در وفای به عهد و پیمانی که نسبت به ما دارند یکدل و یاهم بودند، برکت ملاقات ما از آنها به تأخیر نمی‌افتاد و سعادت دیدار سریعتر نصیب و روزی آنها می‌شد، دیداری از روی حقیقت و معرفت راستین آنان نسبت به ما...^۲

بنابراین در عصر ما نیز صدای «هل من ناصر ینصرنی» آخرین وارث غدیر امام عصر ارواحنا فداه بلند است که مظلومانه یار و یاور می‌طلبد و در میان جمعیت هفت میلیاردی جهان، هنوز سیصد و سیزده نفر ندای غربت او را البیک نگفته‌اند!؟

۱. بحار الأنوار: ۳۷۲/۴۷.

۲. بحار الأنوار: ۱۷۷/۵۳.

امام محمد باقر علیه السلام در روایتی چنین فرمودند :

إذا اجتمع للإمام عدّة أهل بدر ثلاث مائة وثلاثة عشر،
وَجِبَ عَلَيْهِ الْقِيَامُ وَالتَّغْيِيرُ.^۱

زمانی که برای امام (علیه السلام) به تعداد اهل بدر، سیصد و سیزده
(نفر) جمع شوند، بر او واجب است که قیام نموده و (اوضاع
را) تغییر دهد.

به راستی چقدر دردناک و مصیبت‌بار است که همگان به
یمن وجود او روزی می‌خورند و آسمان و زمین نیز به خاطر
وجود مبارک او پابرجا است ولی حتی سیصد و سیزده نفر،
ندای او را لَبَّيْكَ نگویند!

آری؛ از بی‌وفایی بر عهد و پیمان است که حضرتش تا الآن
در پشت پرده غیبت بوده و اینچنین در غربت و مظلومیت به
سر می‌برند.

اکنون بیجاست که در این روز شریف غدیر، از امام رئوف و
مهربان با کلام برادران حضرت یوسف علیه السلام طلب آمرزش
نماییم که «ای پدر مهربان؛ برای گناهان ما (و عدم وفای به

عهد و پیمانمان) طلب آمرزش نما؛ که به راستی ما خطاکار بوده‌ایم»^۱ و بیشتر از این مولا و صاحب اختیار خود را در غربت و تنهایی نگذاشته و با وفای بر عهد و پیمان، ندای «هل من ناصر» آن عزیز غریب را لبیک بگوییم و خود را از هر جهت برای نصرت و یاری و جان‌نثاری در رکاب همایونش آماده و مهیا کنیم که این امر خود باعث تعجیل و تسریع در امر فرج می‌شود.

تجدید حزن و اندوه آل محمد علیهم‌السلام

در روز عید

روز عید غدیر نیز - همچون اعیاد دیگر - یکی از ایامی است که حزن و اندوه آل محمد علیهم‌السلام تازه می‌شود و این به خاطر آن است که حق خود را در دست دیگران می‌بینند و شاهد نابسامانی‌ها و گرفتاری‌های دوستان خود می‌باشند.

سید بن طاوس رحمه‌الله در کتاب «إقبال الأعمال» از کتاب «من لایحضره الفقیه» از حنان بن سدید از عبدالله بن دینار از امام

۱. ﴿يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْنَا لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ﴾؛ سوره یوسف، آیه ۹۷.

محمد باقر علیه السلام نقل می کند که آن حضرت فرمودند :

یا عبد الله ؛ ما من عید للمسلمین أضحی ولا فطر إلا وهو
یتجدد لآل محمد فیہ حزن .

قال : قلت : ولیم ؟

قال : لأنهم یرون حقهم فی ید غیرهم .^۱

ای عبدالله ؛ برای مسلمانان هیچ عیدی از عید قربان و فطری
نیست مگر این که برای آل محمد در آن ، حزن و اندوه تازه
می شود .

عبدالله می گوید : عرض کردم : چرا چنین است ؟

فرمود : برای این که ایشان حقشان را در دست دیگران
می بینند .

سید بن طاووس رحمته الله در توضیح این که چرا حزن و اندوه آل
محمد علیهم السلام در روزهای عید تازه می شود ، چنین می فرماید :

اگر احوال و چگونگی زمان ظهور (امام عصر ارواحنا فداه) را
می دانستی و آن دوران باشکوه را شاهد می شدی که در آن
هنگام ، چگونه پرچم های اسلام به عدل و عدالت باز شده و

۱ . إقبال الأعمال : ۲۷۹ ، بحار الأنوار : ۱۳۵/۸۸ ، الکافی : ۱۶۹/۴ ، الفقیه ۱۷۴/۲ .

احکام مردمان به فضل و دانش آشکار گشته و اموال در راه خدا به بندگان او بذل و بخشش می شود و آرزوها شاداب، شکوفا و برآورده شده، و امنیت و آرامش تمام شامل نقاط دور و نزدیک شده و چگونه نصرت و پیروزی، انسان های ضعیف و ذلیل و غریب را فرا گرفته است، و خورشید خوشبختی در دنیا طلوع کرده و دنیا را روشن ساخته است، و خوشبختی و اقبال در زمین های پست و بلند گسترده گردیده، و حکم روشن خداوند و سلطنت نیرومند او چنان ظاهر شده که عقل ها نشاط یافته و دل ها شادمان و همه کرانه ها را نور فرا گرفته است (و شاهد این همه عظمت و جلالت می شدی)؛ به راستی عیدی که به فرارسیدنش مسرور گشته ای، چگونه بر تو مکدر می گشت و می فهمیدی که چه مقدار از کرم خدا و الطاف او از دست داده ای و گریه و سوز دل و آه و حسرت بر تو غالب می گشت و این آه و حسرت و حزن و اندوه سزاوارتر است و به وفانسیبت به کسی که نزد تو عزیز است، نزدیکتر است.^۱

۱. صحیفه مهدیه: ۳۲۲، اقبال الأعمال: ۲۷۹.

به راستی وقتی انسان مختصری از عظمت و شکوه روزگار
 ظهور را بفهمد، بیشتر اوقات در حزن و اندوه به سر می‌برد و
 ایام دوران غیبت بر او تلخ‌تر می‌شود؛ چرا که هر روز شاهد
 این است که مولایش در پس پرده غیبت به سر می‌برد و
 مردمان از نعمت حضور و ظهور آن بزرگوار و برکات دوران
 باعظمت ظهور محروم‌اند.

بنابراین عید و سرور واقعی، تنها در روز باشکوه ظهور امام
 عصر ارواحنا فداه محقق خواهد شد؛ در روزی که آل محمد علیهم‌السلام
 از حزن و اندوه بیرون آمده و به سبب خوشحالی و شادمانی
 آن بزرگواران، جهان سرشار از سادی و سرور خواهد شد.

روزگاری که هیچ غم و ناراحتی بر کسی وارد نشده و تمام
 مردم در آسایش کامل به سر خواهند برد به حدی که این
 شادمانی در قبرها به مردگان خواهد رسید و آنان نیز
 فرار سیدن دوران باشکوه ظهور را به یکدیگر تبریک خواهند
 گفت.